Buck Consultants International

Zero Emissie zones Stadslogistiek 2025

Kansen voor Nederlandse gemeenten

Erik Lubberding
Adviseur

Buck Consultants International
Postbus 1456
6501 BL Nijmegen
Telnr. : 024 379 0222
Mobiel : 06 5166 7784
E-mail : erik.lubberding@bciglobal.com

Nijmegen, december 2019

Inhoud

Buck Consultants International

1 Introductie en de opgave

2 Roadmap Zero Emissie zones Stadslogistiek

3 Effecten van Zero Emissie zone Stadslogistiek

4 Contactinformatie

© Buck Consultants International, 2019

Buck Consultants International

Introductie en de opgave

Wat is het speelveld en waar hebben we het ***precies*** over?

© Buck Consultants International, 2019

De aanleiding en opgave vanuit het Klimaatakkoord

Buck Consultants International

Visie

- Logistiek belangrijke hoeksteen economie en samenleving
- Logistieke operaties belangrijke bron van CO_2-uitstoot en andere emissies

Ambitie ZE zone Stadslogistiek

- Implementatie van **middelgrote** zero-emissie zones voor stadslogistiek in **30 tot 40 grotere steden in 2025**
- In Green Deal Zero-Emissie Stadslogistiek (GD-ZES) verband
- Gemeentelijke vaststelling van de zones uiterlijk in 2020
- Jaarlijkse landelijke besparing van ca. 1,0 Mton CO_2 (t.o.v. 7,3 Mton opgave Mobiliteit)

Uitgangspunten daarbij

- Middelgroot = centrum + omliggende woonwijken
- Grotere steden = G4+G40
- Zero = geen emissies uit de uitlaatpijp (“Nul Emissie”)
- Stadslogistiek = bestel- en vrachtverkeer

© Buck Consultants International, 2019

Uitwerking klimaatakkoord: meer dan alleen een zone

Buck Consultants International

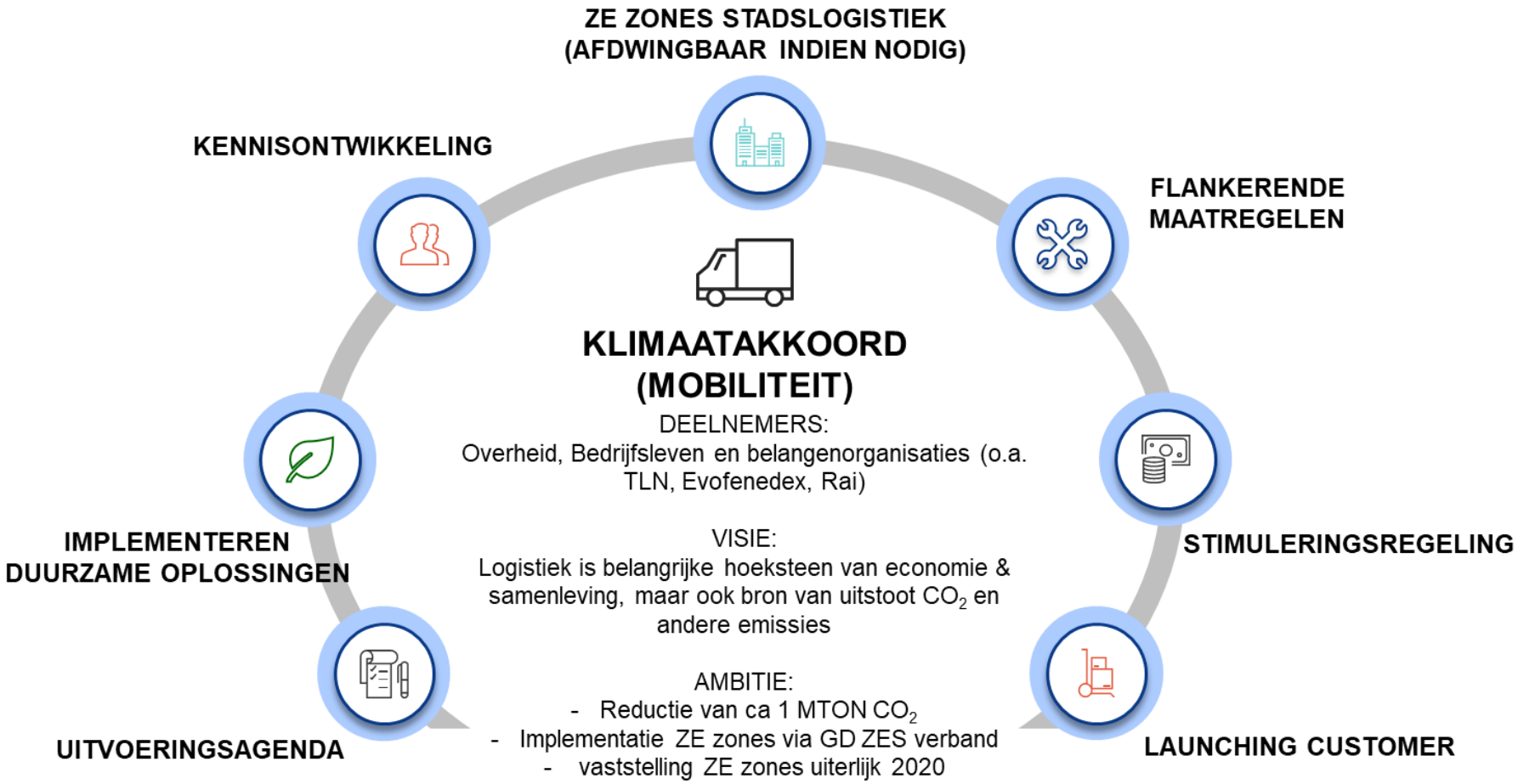

Bron: Buck Consultants International

© Buck Consultants International, 2019

De lokale en landelijke beleidscontext moet samen komen

Buck Consultants International

Harmonisatie Milieuzones

Klimaatakkoord

Klimaat-akkoord

Lokale en Regionale Dynamiek

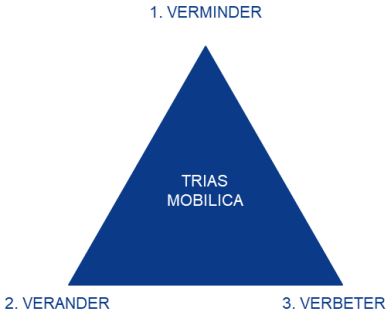

Green Deal ZES

ZERO EMISSION STADSLOGISTIEK

Bron: Buck Consultants International

Buck Consultants International

Roadmap Zero Emissie zone Stadslogistiek

Wat, waarom en hoe?

© Buck Consultants International, 2019

Roadmap voor ZE zone: planvorming, besluitvorming, implementatie

Buck Consultants International

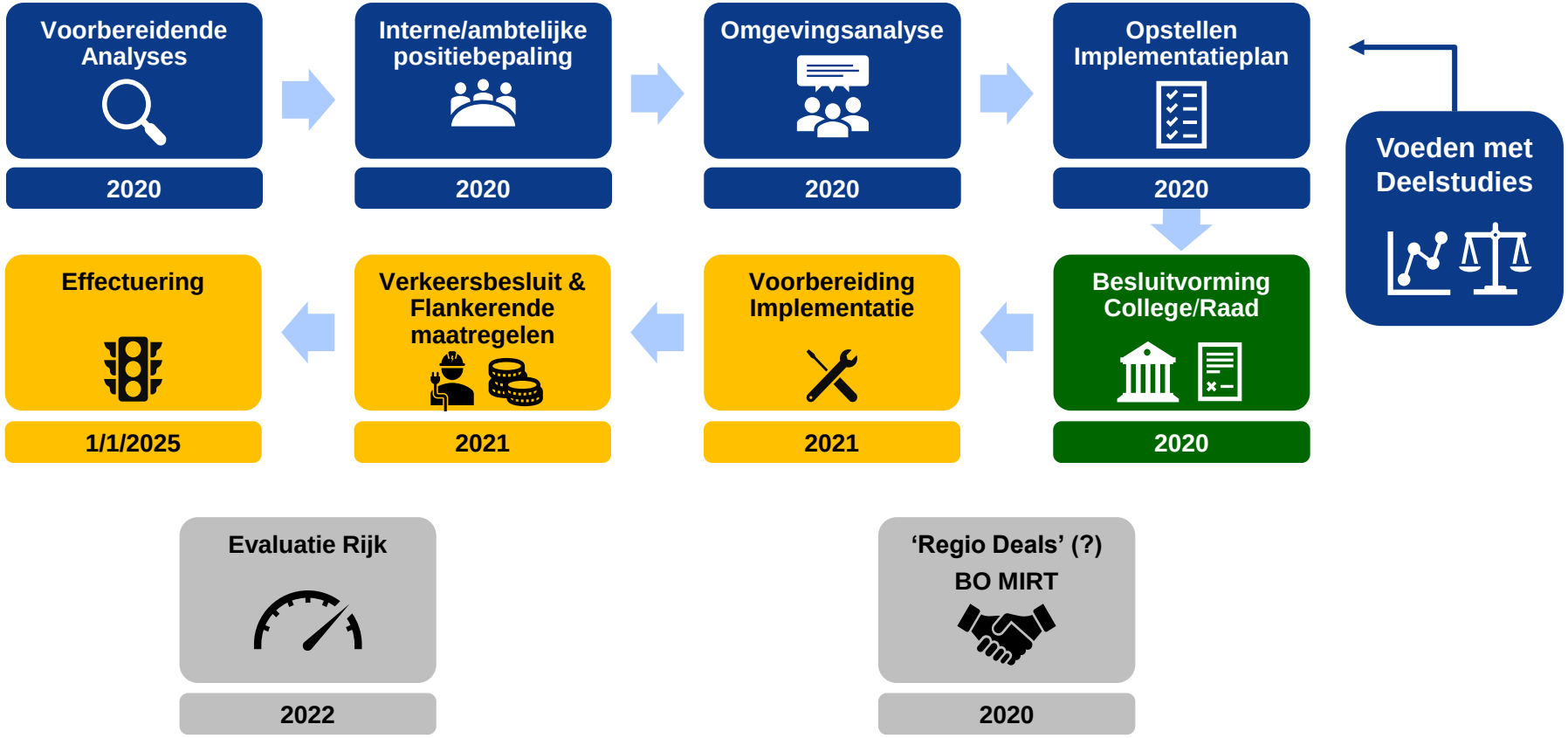

Fasen Routekaart:

- : planvorming
- : implementatie
- : besluitvorming
- : regionale afstemming

Bron: Buck Consultants International

© Buck Consultants International, 2019

Invulling roadmap vanuit visie: kritische succesfactoren ZE Zone

Buck Consultants International

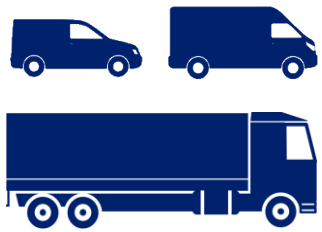

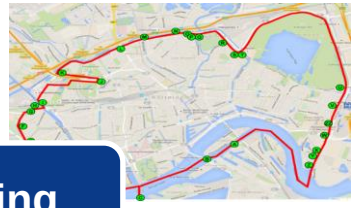

Zero Emissie zone

- Haalbaar & Betaalbaar
- Zonering
- Handhaving
- Ontheffingen
- Betrokken-heid
- Communicatie
- Stimuleren & Faciliteren
- Afstemmen Rijk & Regio
- Doelgroepen

Stakeholders

Klimaat-akkoord

Zero Emission Stadslogistiek

Bron: Buck Consultants International

© Buck Consultants International, 2019

Toetsen van succesfactoren in omgevingsanalyse

Buck Consultants International

Doelgroepen	• Uitgangspunt is één generieke maatregel die voor iedereen geldt • Oftewel: Zero Emissie in 2025 voor alle bestel- en vrachtauto's (o.b.v. voertuigcategorie) • Bij voorkeur geen verschil tussen particuliere/bedrijfsmatig eigendom/inzet bestelauto's
Gebiedsafbakening	• Reeds afgebakende voetgangersgebieden ruimtelijk uitgangspunt, bij voorkeur met mogelijkheid om te 'dynamiseren', en zo in toekomst, indien gewenst, Z.E. zone te kunnen uitbreiden
Zero Emissie Haalbaar & Betaalbaar	• Gemeenten delen dat ZE rijden binnen bepaalde proportie haalbaar en betaalbaar moet zijn • Men rekent ook op oplossend vermogen bedrijven, er zijn veel zorgen om retail, MKB en ZZP'ers • Men kijkt uit naar concretisering m.b.t. fiscale- en/of andere subsidieregelingen vanuit Rijk
Handhaving	• Voorkeur handhaving via ANPR-camera's • Men wil de mogelijkheid om het camera-pakket gezamenlijk aan te besteden verder verkennen • Het Rijk moet herkenning buitenlandse kentekens regelen (geldt meer nog voor milieuzone)
Ontheffingen	• Men wil zo veel mogelijk aansluiten bij landelijke kaders, maar ook ruimte behouden om, vanuit bestuur, lokaal maatwerk toe te passen, bijv. hardheidsclausule individuele gevallen • Streven is te zorgen voor minimale regeldruk gemeenten (landelijk loket)
Betrokkenheid stakeholders	• Draagvlak bij stakeholders kan georganiseerd worden door breder in te zetten dan alleen klimaatdoelen, het gaat om het creëren van een leefbaar, aantrekkelijk, toekomstbestendig centrumgebied. Doel is niet alleen schoner/duurzamer, maar ook een beter verblijfsklimaat
Zero Emissie Stimuleren & Faciliteren	• Gemeenten zien dat er noodzaak is voor flankerend beleid, dit kan onderdeel zijn van een 'regio-deal/convenant, hier geven we in een later stadium gezamenlijk concrete invulling aan • Provincie is reeds actief met subsidieregeling voor e-bakfietsen en e-bestelbussen
Afstemming Rijk en Regio	• Gemeenten willen regionaal samenwerken, en in ieder geval zoveel mogelijk harmoniseren (o.a. doelgroepen, ontheffingen, handhaving). Uiteraard kijkt men ook naar Rijk. • Samen optrekken als het gaat om binnenhalen Europese subsidie
Communicatie stakeholders	• Draag principebesluit uit, en creëer zo vroeg mogelijk duidelijkheid, zodat bedrijven en ZZP'ers weten wat zij over 4 à 5 jaar van de overheid kunnen verwachten, en daar op kunnen anticiperen • Zorg voor bovenregionale bekendheid Z.E. (bebording/campagne), Rijk moet hieraan mee doen

Voorbeeld

Voorbeeld oogst Ronde Tafel Bijeenkomsten

Buck Consultants International

Uitkomsten omgevingsanalyse

TILBURG

Nodig

Goed voorbeeld gemeente

Samenwerking met onderwijs

Pilots

Duidelijke communicatie

Laadinfra

Samen met ondernemers

Best Practices

Challenges

Kansen

Koplopers

Innovatieve logistieke concepten

Bouwhub

Onderscheiden

Cityhub

Nieuwe vormen van mobiliteit

Tilburg

op weg naar

Nul Emissie Stadslogistiek

Ambitie

Koploper ja, maar niet te ver voor troepen uit

Benadruk positieve kanten

Afstemming in B5

Tilburg logistieke hotspot

Ambitie breder naar circulair

Knelpunten

Kleine ondernemers/ ZZP'ers

Toegankelijkheid zwaar bouwverkeer

Beschikbaarheid & betaalbaarheid voertuigen

Oudere ondernemers ambulante handel

Bron: Buck Consultants International

© Buck Consultants International, 2019

Buck Consultants International

Effecten van Zero Emissie zone Stadslogistiek

Meningen van feiten onderscheiden

© Buck Consultants International, 2019

Effectstudie belangrijk onderdeel roadmap

Buck Consultants International

- BCI adviseert, o.a. via SPES, meer dan 15 gemeenten, in verschillende stadia, bij het vormgeven van stappenplannen voor Nul Emissie Stadslogistiek 2025
- Bij ambtenaren, bestuurders en belanghebbenden is er behoefte aan inzicht in maatschappelijke en economische effecten van invoering van een Nul Emissie zone voor Stadslogistiek
- Ondanks de bestuurlijke urgentie vanuit coalitieakkoorden en het Klimaatakkoord om mobiliteit te verduurzamen en te verschonen, wil men bij besluitvorming goed zicht hebben op effecten voor gemeente, transportsector en het lokale bedrijfsleven. Er zijn vragen zoals:

Wat zijn de kosten voor de gemeente?

In welke mate draagt de Zero Emissie zone bij aan onze klimaatdoelstelling?

Wat zijn de kosten voor het bedrijfsleven? Kunnen zij de mobiliteits-transitie meemaken?

Leidt de Zero Emissie zone ook tot verbetering van het verblijfsklimaat in de binnenstad?

Selectie van enkele veel voorkomende vragen van wethouders en ambtenaren aan BCI

© Buck Consultants International, 2019

Effectenoverzicht Nul Emissie Stadslogistiek

Buck Consultants International

: directe kosten en investeringen : voornaamste maatschappelijke baten : (mogelijke) afgeleide effecten

Bron: Buck Consultants International

© Buck Consultants International, 2019

Aanpak BCI effectanalyses

Buck Consultants International

- Effectstudie **als onderdeel implementatie-plannen** om inzicht te geven in effecten van invoering Nul Emissie zone voor Stadslogistiek
- Effectstudie op basis van omvang stads-logistiek vanuit ‘real data’, zoals tellingen of het uitlezen van bestaande camera-systemen
- Deels kwantitatief, deels kwalitatief afhankelijk van behoefte gemeente, beschikbare gegevens en fase van besluitvorming
- Voortbouwend op eerdere onderzoeken (met telgegevens) van Eindhoven, Gouda en Maastricht (monetarisering effecten)
- Uitwerking effectstudie volgens KBA systematiek, met toepassing van landelijk geaccepteerde rekenregels (o.a. Hand-boek Milieuprijzen, Rapport Werkgroep Discontovoet, Leidraad MKBA etc.)

Voorbeeld eindoverzicht effecten zoals toegepast in diverse steden

Totaal overzicht kosten en baten	**C.W. 2019** (in mln. €)
Investeringen gemeente	**€**
• Investeringskosten	€
• Operationele kosten	€
Investeringen bedrijfsleven	**€**
• Investeringen wagenpark 2025 (TCO)	€
Collectieve baten	**€**
• Klimaat	€
• Luchtkwaliteit	€
KBA Tussenstand ‘Monetaire’ Baten	**€**
Impact Nul Emissie zone op:	
• Bereikbaarheid	+/=/-
• Verblijfsklimaat binnenstad	+/=/-
• Vestigingsklimaat binnenstad	+/=/-
• Innovatie	+/=/-

Bron: Buck Consultants International

© Buck Consultants International, 2019

Buck Consultants International

Contactinformatie

Kom met ons in contact!

© Buck Consultants International, 2019

BCI: ruime ervaring in stadslogistiek én effectanalyse volgens KBA systematiek

Buck Consultants International

- ***Verbinder:*** BCI heeft ruime ervaring in (stads)logistiek en werkt daarbij voor publieke en private opdrachtgevers. We spreken de taal van beleidsmakers én ondernemers en brengen de twee werelden samen voor complexe, integrale vraagstukken.

- ***Inhoudelijk expert:*** betrokken bij implementatie Nul Emissie Stadslogistiek in meer dan 10 gemeenten, met aandacht voor effecten
  - We weten wat er speelt bij gemeenten als het gaat om effecten
  - We hebben gevoel bij de belangen en zorgen van stakeholders
  - Reeds ervaring met het in beeld brengen van effecten

- ***Rekenmeester:*** specialistische kennis effectanalyse en MKBA in ruimte en mobiliteit aanwezig binnen bureau:
  - Effectstudie Kosten en Baten Nul Emissie, Min. Infrastructuur en Waterstaat (lopend)
  - Effectstudies als onderdeel van diverse SPES-projecten (lopend)
  - Vervangingskosten Milieuzone & Nul Emissie zone, Gem. Nijmegen (‘19)
  - Economische Effecten Milieuzone & Nul Emissie zone, Gem. Maastricht (‘18-’19)
  - Economische Effecten Milieuzone & Nul Emissie zone, Gem. Eindhoven (‘’ 18)
  - Ruimtelijk-Economische effecten Oeververbinding Rotterdam, Gem. R’dam (‘18/’19)
  - MKBA Chemelot, Ministerie Infrastructuur en Waterstaat (’18-’19)
  - Economische Effecten Mainport Schiphol, Ministerie Infrastructuur en Waterstaat (‘14)

© Buck Consultants International, 2019

Ons expertteam

Buck Consultants International

Marcel Michon

Managing Partner

Lid Klankbordgroep SPES, premium member Connekt

- Inspirator, verbinder, moderator
- Specialist Logistiek & Goederenvervoer
- Strategisch adviseur

Erik Lubberding

Senior Consultant

Bijdrage besluitvorming ZE-zone in o.a. Maastricht, Eindhoven, Nijmegen, Tilburg

- Integrale ZE-specialist
- Kosten-baten analist, omgevingsmanager, ontwikkelaar flankerende maatregelen
- Projectmanager implementatie ZE-zone

Meer informatie
Erik.Lubberding@bciglobal.com
06 - 5166 7784

Marcel.Michon@bciglobal.com
06 - 5365 7131

© Buck Consultants International, 2019